

LEGE nr. 213 din 17 noiembrie 1998

privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia

EMITENT • PARLAMENT

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 448 din 24 noiembrie 1998

Data intrării în vigoare 23-01-1999

Parlamentul României adopta prezenta lege.

Capitolul 1 Dispoziții generale

Articolul 1

Dreptul de proprietate publică aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale, asupra bunurilor care, potrivit legii sau prin natura lor, sunt de uz sau de interes public.

Articolul 2

Statul sau unitățile administrativ-teritoriale exercita posesia, folosința și dispoziția asupra bunurilor care alcătuiesc domeniul public, în limitele și în condițiile legii.

Articolul 3

(1) Domeniul public este alcătuit din bunurile prevăzute la art. 135 alin. (4) din Constituție, din cele stabilite în anexa care face parte integrantă din prezenta lege și din orice alte bunuri care, potrivit legii sau prin natura lor, sunt de uz sau de interes public și sunt dobândite de stat sau de unitățile administrativ-teritoriale prin modurile prevăzute de lege.

(2) Domeniul public al statului este alcătuit din bunurile prevăzute la art. 135 alin. (4) din Constituție, din cele prevăzute la pct. I din anexa, precum și din alte bunuri de uz sau de interes public național, declarate ca atare prin lege.

(3) Domeniul public al județelor este alcătuit din bunurile prevăzute la pct. II din anexa și din alte bunuri de uz sau de interes public județean, declarate ca atare prin hotărâre a consiliului județean, dacă nu sunt declarate prin lege bunuri de uz sau de interes public național.

(4) Domeniul public al comunelor, al orașelor și al municipiilor este alcătuit din bunurile prevăzute la pct. III din anexa și din alte bunuri de uz sau de interes public local, declarate ca atare prin hotărâre a consiliului local, dacă nu sunt declarate prin lege bunuri de uz sau de interes public național ori județean.

Articolul 4

Domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale este alcătuit din bunuri aflate în proprietatea lor și care nu fac parte din domeniul public.

Asupra acestor bunuri statul sau unitățile administrativ-teritoriale au drept de proprietate privată.

Articolul 5

(1) Regimul juridic al dreptului de proprietate publică este reglementat de prezenta lege, dacă prin legi organice speciale nu se dispune altfel.

(2) Dreptul de proprietate privată al statului sau al unităților administrativ-teritoriale asupra bunurilor din domeniul privat este supus regimului juridic de drept comun, dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 6

(1) Fac parte din domeniul public sau privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și bunurile dobândite de stat în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, dacă au intrat în proprietatea statului în temeiul unui titlu valabil, cu respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care România era parte și a legilor în vigoare la data preluării lor de către stat.

(2) Bunurile preluate de stat fără un titlu valabil, inclusiv cele obținute prin viciera consimțământului, pot fi revendicate de foștii proprietari sau de succesorii acestora, dacă nu fac obiectul unor legi speciale de reparatie.

(3) Instanțele judecătorești sunt competente să stabilească valabilitatea titlului.

Capitolul 2 Regimul juridic al proprietății publice

Articolul 7

Dreptul de proprietate publică se dobândește:

- a) pe cale naturala;
- b) prin achiziții publice efectuate în condițiile legii;
- c) prin expropriere pentru cauza de utilitate publică;

- d)** prin acte de donație sau legate acceptate de Guvern, de consiliul județean sau de consiliul local, după caz, dacă bunul în cauză intră în domeniul public;
- e)** prin trecerea unor bunuri din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale în domeniul public al acestora, pentru cauza de utilitate publică;
- f)** prin alte moduri prevăzute de lege.

Articolul 8

- (1)** Trecerea bunurilor din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale în domeniul public al acestora, potrivit art. 7 lit. e), se face, după caz, prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București ori a consiliului local.
- (2)** Hotărârea de trecere a bunurilor poate fi atacată, în condițiile legii, la instanța de contencios administrativ competența în a carei raza teritorială se afla bunul.
- (3)** Trecerea în domeniul public a unor bunuri din patrimoniul societăților comerciale, la care statul sau o unitate administrativ-teritorială este acționar, se poate face numai cu plata și cu acordul adunării generale a acționarilor societății comerciale respective. În lipsa acordului menționat, bunurile societății comerciale respective pot fi trecute în domeniul public numai prin procedura exproprierii pentru cauza de utilitate publică și după o justă și prealabilă despăgubire.

Articolul 9

- (1)** Trecerea unui bun din domeniul public al statului în domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale se face la cererea consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local, după caz, prin hotărâre a Guvernului.
- (2)** Trecerea unui bun din domeniul public al unei unități administrativ-teritoriale în domeniul public al statului se face, la cererea Guvernului, prin hotărâre a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local.

Articolul 10

- (1)** Dreptul de proprietate publică încetează, dacă bunul a pierit ori a fost trecut în domeniul privat.
- (2)** Trecerea din domeniul public în domeniul privat se face, după caz, prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local, dacă prin Constituție sau prin lege nu se dispune altfel.
- (3)** Hotărârea de trecere a bunului în domeniul privat poate fi atacată în condițiile art. 8 alin. (2).

Articolul 11

- (1)** Bunurile din domeniul public sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile, după cum urmează:
 - a)** nu pot fi înstrăinate; ele pot fi date numai în administrare, concesionate sau închiriate, în condițiile legii;
 - b)** nu pot fi supuse executării silite și asupra lor nu se pot constitui garanții reale;
 - c)** nu pot fi dobândite de către alte persoane prin uzucapiune sau prin efectul posesiei de buna-credință asupra bunurilor mobile.
- (2)** Actele juridice încheiate cu încălcarea prevederilor alin. (1) privind regimul juridic al bunurilor din domeniul public sunt lovite de nulitate absolută.

Articolul 12

- (1)** Bunurile din domeniul public pot fi date, după caz, în administrarea regiilor autonome, a prefecturilor, a autorităților administrației publice centrale și locale, a altor instituții publice de interes național, județean sau local.
- (2)** Darea în administrare se realizează, după caz, prin hotărâre a Guvernului sau a consiliului județean, respectiv a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local.
- (3)** Titularul dreptului de administrare poate să posedă, să folosească bunul și să dispună de acesta, în condițiile actului prin care i-a fost dat bunul în administrare. Dreptul de administrare va putea fi revocat numai dacă titularul sau nu-și exercită drepturile și nu-și execută obligațiile născute din actul de transmitere.
- (4)** În litigiile privitoare la dreptul de administrare, în instanța titularul acestui drept va sta în nume propriu. În litigiile referitoare la dreptul de proprietate asupra bunului, titularul dreptului de administrare are obligația să arate instanței cine este titularul dreptului de proprietate, potrivit prevederilor Codului de procedura civilă. Titularul dreptului de administrare răspunde, în condițiile legii, pentru prejudiciile cauzate ca urmare a neîndeplinirii acestei obligații. De asemenea, neîndeplinirea acestei obligații poate atrage revocarea dreptului de administrare.
- (5)** În litigiile prevăzute la alin. (4), statul este reprezentat de Ministerul Finanțelor, iar unitățile administrativ-teritoriale, de către consiliile județene, de Consiliul General al Municipiului București sau de consiliile locale, care dau mandat scris, în fiecare caz, președintelui consiliului județean sau primarului. Acesta poate desemna un alt funcționar de stat sau un avocat care să-l reprezinte în fața instanței.
- (6)** Dispozițiile alin. (4) și (5) sunt aplicabile și în litigiile privitoare la dreptul de concesiune, închiriere sau la dreptul de proprietate asupra bunurilor concesionate sau închiriate.

Articolul 13

(1) Servituțiile asupra bunurilor din domeniul public sunt valabile numai în măsura în care aceste servituții sunt compatibile cu uzul sau interesul public cărui îi sunt destinate bunurile afectate.

(2) Servituțiile valabil constituite anterior intrării bunului în domeniul public se mențin în condițiile prevăzute la alin. (1).

Articolul 14

(1) Închirierea bunurilor proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale se aproba, după caz, prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean, a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local, iar contractul de închiriere va cuprinde clauze de natura să asigure exploatarea bunului închiriat, potrivit specificului acestuia.

(2) Contractul de închiriere se poate încheia, după caz, cu orice persoană fizică sau juridică, română sau străină, de către titularul dreptului de proprietate sau de administrare.

Articolul 15

Concesionarea sau închirierea bunurilor proprietate publică se face prin licitație publică, în condițiile legii.

Articolul 16

(1) Sumele încasate din închirierea sau din concesionarea bunurilor proprietate publică se fac, după caz, venit la bugetul de stat sau la bugetele locale.

(2) În cazul în care contractul de închiriere se încheie de către titularul dreptului de administrare, acesta are dreptul să încaseze din chirie o cota-parte între 20-50%, stabilită, după caz, prin hotărâre a Guvernului, a consiliului județean, a Consiliului General al Municipiului București sau a consiliului local prin care s-a aprobat închirierea.

Articolul 17

Statul și unitățile administrativ-teritoriale pot da imobile din patrimoniul lor, în folosință gratuită, pe termen limitat, persoanelor juridice fără scop lucrativ, care desfășoară activitate de binefacere sau de utilitate publică, ori serviciilor publice.

Capitolul 3 Dispoziții finale

Articolul 18

Evidența contabil-financiară a bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale se ține distinct în contabilitate, potrivit normelor metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor și aprobate prin hotărâre a Guvernului.

Articolul 19

(1) Inventarul bunurilor din domeniul public se întocmește în termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) În termen de 45 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Departamentul pentru Administrație Publică Locală va elabora, pe baza propunerilor consiliilor județene, ale Consiliului General al Municipiului București sau ale consiliilor locale, după caz, normele tehnice pentru întocmirea inventarului, pe care le va supune spre aprobare Guvernului.

Articolul 20

(1) Inventarul bunurilor din domeniul public al statului se întocmește, după caz, de ministere, de celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și de autoritățile publice centrale care au în administrare asemenea bunuri.

(2) Centralizarea inventarului menționat la alin. (1) se realizează de către Ministerul Finanțelor și se supune spre aprobare Guvernului.

Articolul 21

(1) Inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al unităților administrativ-teritoriale se întocmește, după caz, de comisii special constituite, conduse de președinții consiliilor județene, respectiv de primarul general al municipiului București sau de primari.

(2) Inventarele întocmite potrivit prevederilor alin. (1) se insusesc, după caz, de consiliile județene, de Consiliul General al Municipiului București sau de consiliile locale.

(3) Inventarele astfel însușite se centralizează de consiliul județean, respectiv de Consiliul General al Municipiului București, și se trimit Guvernului, pentru ca, prin hotărâre, să se ateste apartenența bunurilor la domeniul public județean sau de interes local.

Articolul 22

Ministerele, celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, autoritățile publice centrale, consiliile județene, Consiliul General al Municipiului București și consiliile locale, după caz, sunt obligate să facă înregistrarea operațiunilor de modificare a regimului juridic al bunurilor din domeniul public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale.

Articolul 23

Litigiile cu privire la delimitarea domeniului public al statului, județelor, comunelor, orașelor sau al municipiilor sunt de competența instanțelor de contencios administrativ.

Articolul 24

În termen de 30 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Ministerul Finanțelor va elabora normele metodologice prevăzute la art. 18, pe care le va supune spre aprobare Guvernului.

Articolul 25

În accepțiunea prezentei legi, prin sintagma domeniu public, cuprinsă în art. 477 din Codul civil, se înțelege domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, după caz.

Articolul 26

În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul va elabora un proiect de lege privind restituirea în natura sau în echivalent a imobilelor preluate în mod abuziv de stat în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989.

Articolul 27

Prezenta lege intră în vigoare la 60 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României. Pe aceeași dată se abroga orice dispoziție contrară.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 14 septembrie 1998, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI,
ULM SPINEANU

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 14 septembrie 1998, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
ANDREI CHILIMAN

Anexa 1

LISTA

cuprinzând unele bunuri care alcătuiesc domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale

I. Domeniul public al statului este alcătuit din următoarele bunuri:

1. bogățiile de orice natura ale subsolului, în stare de zacament;
2. spațiul aerian;
3. apele de suprafață, cu albiile lor minore, malurile și cuvetele lacurilor, apele subterane, apele maritime interioare, faleza și plaja mării, cu bogățiile lor naturale și cu potențialul energetic valorificabil, marea teritorială și fundul apelor maritime, căile navigabile interioare;
4. pădurile și terenurile destinate împaduririi, cele care servesc nevoilor de cultura, de producție ori de administrație silvică, iazurile, albiile paraielor, precum și terenurile neproductive incluse în amenajamentele silvice, care fac parte din fondul forestier național și nu sunt proprietate privată;
5. terenurile care au aparținut domeniului public al statului înainte de 6 martie 1945; terenurile obținute prin lucrări de îndiguiri, de desecări și de combatere a eroziunii solului; terenurile institutelor și stațiunilor de cercetări științifice și ale unităților de învățământ agricol și silvic, destinate cercetării și producerii de semințe și de material săditor din categoriile biologice și de animale de rasa;
6. parcurile naționale;
7. rezervațiile naturale și monumentele naturii;
8. patrimoniul natural al Rezervatiei Biosferei "Delta Dunării";
9. resursele naturale ale zonei economice și ale platoului continental, împreună cu platoul continental;
10. infrastructura căilor ferate, inclusiv tunelele și lucrările de artă;
11. tunelele și casetele de metrou, precum și instalațiile aferente acestuia;
12. drumurile naționale - autostrăzi, drumuri expres, drumuri naționale europene, principale, secundare;
13. canalele navigabile, cuvetele canalului, construcțiile hidrotehnice aferente canalului, ecluzele, apărările și consolidările de maluri și de taluzuri, zonele de siguranță de pe malurile canalului, drumurile de acces și teritoriile pe care sunt realizate acestea;
14. rețelele de transport al energiei electrice;
15. spectre de frecvență și rețelele de transport și de distribuție de telecomunicații;
16. canalele magistrale și rețelele de distribuție pentru irigații, cu prizele aferente;

17. conductele de transport al țițeiului, al produselor petroliere și al gazelor naturale;
18. lacurile de acumulare și barajele acestora, în cazul în care activitatea de producere a energiei electrice este racordată la sistemul energetic național, sau cele cu transe pentru atenuarea undelor de viitura;
19. digurile de apărare împotriva inundațiilor;
20. lucrările de regularizare a cursurilor de ape;
21. cantoanele hidrotehnice, stațiile hidrologice, meteorologice și de calitate a apelor;
22. porturile maritime și fluviale, civile și militare - terenurile pe care sunt situate acestea, diguri, cheiuri, pereuri și alte construcții hidrotehnice pentru acostarea navelor și pentru alte activități din navigația civilă, bazine, acvatorii și senale de acces, drumuri tehnologice în porturi, monumente istorice aflate în porturi, cheiuri și pereuri situate pe malul căilor navigabile, în fără incintelor portuare destinate activităților de navigație;
23. terenurile destinate exclusiv instrucției militare;
24. pichetele de graniceri și fortificațiile de apărare a țării;
25. pistele de decolare, aterizare, căile de rulare și platformele pentru îmbarcare-debarcare situate pe acestea și terenurile pe care sunt amplasate;
26. statuile și monumentele declarate de interes public național;
27. ansamblurile și siturile istorice și arheologice;
28. muzeele, colecțiile de artă declarate de interes public național;
29. terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea: Parlamentul, Președinția, Guvernul, ministerele și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale și instituțiile publice subordonate acestora; instanțele judecătorești și parchetele de pe lângă acestea; unități ale ministerului Apărării Naționale și ale Ministerului de Interne, ale serviciilor publice de informații, precum și cele ale Direcției generale a penitenciarelor; serviciile publice descentralizate ale ministerelor și ale celorlalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, precum și prefecturile, cu excepția celor dobândite din venituri proprii extrabugetare, care constituie proprietatea privată a acestora.

II. Domeniul public județean este alcătuit din următoarele bunuri:

1. drumurile județene;
2. terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea consiliul județean și aparatul propriu al acestuia, precum și instituțiile publice de interes județean, cum sunt: biblioteci, muzee, spitale județene și alte asemenea bunuri, dacă nu au fost declarate de uz sau interes public național sau local;
3. rețelele de alimentare cu apă realizate în sistem zonal sau microzonal, precum și stațiile de tratare cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente acestora.

III. Domeniul public local al comunelor, orașelor și municipiilor este alcătuit din următoarele bunuri:

1. drumurile comunale, vicinale și strazile;
2. piețele publice, comerciale, târgurile, oboarele și parcurile publice, precum și zonele de agrement;
3. lacurile și plajele care nu sunt declarate de interes public național sau județean;
4. rețelele de alimentare cu apă, canalizare, termoficare, gaze, stațiile de tratare și epurare a apelor uzate, cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente;
5. terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea consiliul local și primăria, precum și instituțiile publice de interes local, cum sunt: teatrele, bibliotecile, muzeele, spitalele, policlinicile și altele asemenea;
6. locuințele sociale;
7. statuile și monumentele, dacă nu au fost declarate de interes public național;
8. bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zacământ, dacă nu au fost declarate de interes public național;
9. terenurile cu destinație forestieră, dacă nu fac parte din domeniul privat al statului și dacă nu sunt proprietatea persoanelor fizice ori a persoanelor juridice de drept privat;
10. cimitirele orășenești și comunale.
